

Kalking på høsten

Våren er som regel en svært travel tid og tiltak som kalking kan ofte bli nedprioritert. Mange glemmer at kalken fint kan spres på høsten så lenge man unngår kjøreskader.

Skrevet av: josefa.andreassen.torp@nlr.no

Kalk er generelt et undervurdert jordforbedringsmiddel. Vi kalker for å heve surhetsgraden i jorda (pH). Dette fører med seg mange fordeler for plantene ved at man reduserer mengden skadelige aluminiumsforbindelser i jorda. De fleste plantenæringsstoffene bli tilgjengeliggjort i større grad for planterøttene, samtidig som vi legger grunnlag for god rotutvikling.

Kalk gir et godt jordmiljø for plantene

Kalking vil også stimulere mikrolivet i jorda og fører til raskere nedbryting av organisk stoff som mold, planterester og husdyrgjødsel, som igjen vil gi en bedre jordstruktur da det blir en økt aktivitet av mikroorganismer og meitemark i jorda. Vi får også tilført Kalsium (Ca) og ved enkelte kalktyper også Magnesium (Mg) som er viktige plantenæringsstoffer. Magnesium tas opp i graset og er spesielt viktig for dyra i forhold til fôropptak, melkefeber og graskrampe. Graskrampe oppstår når forholdet mellom kalium og kalsium/magnesium blir for stort. Dyra er spesielt utsatt for dette om våren ved tidlig beiteslipp. Derfor kan det være svært aktuelt å kalke beitene på høsten, både for å få opp kvaliteten på beitene, men også for å unngå store kjøreskader tidlig om våren.

Naturlig forsuring er i våre strøk ca. 40 CaO i året som i praksis tilsvarer ca. 100 kg kalk. Om lag samme kalkmengde gir heving av pH på ca. 0,1 enheter. De fleste typer gras trenger pH i størrelsesorden 5,7 til 6,2 for optimal vekst. Kløver og bladfaks og enkelte grønnsaker trenger høyere pH. På myrjord

anbefaler man å ligge i underkant av anbefalt pH. På sandjord kan det ved for eksempel høy nedbørsmengde og utvasking være behov for mer kalk enn for andre jordarter. NLR Agder anbefaler normalt å kalke maksimalt 500 kg/daa kalk på eng og beiter utenom gjenleggsåret. Generelt bør mest mulig av kalkinga skje i gjenlegget. Kalkmengdene vil variere i forhold til hva pH

Et godt kalket beite gir sunne og friske dyr

verdien for det enkelte skifte er. Vi legger vanligvis opp til en anbefaling på maksimalt 1000 – 1500 kg/daa kalk i gjenlegget.

Det er viktig å gjøre oppmerksom på at mangelfull kalking over flere år kan gi en betydelig eskalering av kostnadene når etterslepet skal tas igjen. Vi anbefaler derfor sterkt å kalke etter de anbefalinger som følger av gjødslingsplanen og jordprøvetakinga. Rett tid for kalking er når

jorda er tørr nok og slik at man unngår kjøreskader. Man må unngå å kjøre ut kalk i eng og beite når det er barfrost fordi de frosne plantene i kjøresporene vil bli knust og mest sannsynlig dø i løpet av vinteren.